

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid sit, & quando illud sit licitum? parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

9. Nota Quartò, ut largitas prædicta habeat effectum transferendi dominium in Sponsam medietatis. Donatorum, satis esse, si dictum osculum, vel copula intervenient, sive ante dictam largitatem, sive postea; par enim gravamen, & ruborem in utroque tempore patitur Sposa.

C A P U T III.

De Dissolutione Cohabitationis, &
Thori, hoc est, de Divortio.

Explícatis obligationibus conjugum ex eorum conjunctione provenientibus, admonor jam ad ea declaranda procedere, quæ ad eorundem quasi disjunctionem pertinent, id est, ad Divortiū, quod jam facio.

§. I.

*Quid quotplex, & quando licitum sit
Divortium?*

1. **N**on est hic sermo de dissolutione vinculi Matrimonii, de hac enim dictū est Tract. 3. Sed de ejus dissolutione, quoad Thorum, & cohabitationem, remanente vinculo. Id, quod valde diversum est, ut ex ibidem dicitur pater. Separatio autem hæc quoad thorum, & cohabitationem, tunc vocatur Divortium, quando est perpetuum, iuxta a Textum, in quo dicitur: *Divortium non est verum, nisi, quod animo constituta perpetua separatio, sit.* Nihilominus, si perpetuum non sit, sed ad tempus, vocatur etiam, quamvis minus propriè, Divortium.

2. Porro, ut tota ejus tractatio ordine ipso docendi clarior fiat, duo erunt separatis explicanda. Alterum, quandonam illud licitum sit? sive loquamur de perpetuo, sive temporaneo; Alterum, quoniam effectus pariat? de quibus distinctum in paragraphis sequentibus: nunc autem juvabit unitim eadem duo sub compendiosa explicatione amplecti, ut uno aspectu totam doctrinam mox latius agitandam comprehendendas.

3. Quoad prius, sic statuē Divortium perpetuum est licitum tantummodo propter adulterium alterius conjugis. Divortium vero ad tempus licitum est propter alias causas, quæ in universum ad illam reducuntur, scilicet ad grave periculum, sive animæ, sive corporis, sive famæ: in particulari autem sunt tres, Hæresis alterius conjugis, Sollicitatio ad peccatum, quam alter alteri facit, Sæviria, iudicium. Ratio prædictæ diversitatis est, quia Divortium propter adulterium fundatur in eo, quod per illud delictum fides conjugis absolute frangitur, ergo fides illi amplius absolute non debetur. Adde, absolute Christum Dominum ejusmodi separationem concessisse, dum dixit: *b Quicunque dimiserit uxorem, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, me castigatur.* Dimissio autem absolute data, perpetua est.

cet ad grave periculum, sive animæ, sive corporis, sive famæ: in particulari autem sunt tres, Hæresis alterius conjugis, Sollicitatio ad peccatum, quam alter alteri facit, Sæviria, iudicium. Ratio prædictæ diversitatis est, quia Divortium propter adulterium fundatur in eo, quod per illud delictum fides conjugis absolute frangitur, ergo fides illi amplius absolute non debetur. Adde, absolute Christum Dominum ejusmodi separationem concessisse, dum dixit: *b Quicunque dimiserit uxorem, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, me castigatur.* Dimissio autem absolute data, perpetua est.

4. At verò divortium ad tempus propter tres illas causas, fundatur in eo, quod non obligatur quis ad commorandum cum altero, à quo tanta mala patitur, utique, dum illa patitur. Cum ergo, si conjux cum effectu emendetur, & quando est necessariā, securitatē, non patiatur amplius alter mala illa, obligabitur admittere conjugem, unde fieri, ut Divortium perpetuum non sit. Circa causam vero hæresis erit adnotanda quædam distinctione, quam infra ponamus. §. 7. n. 5.

5. Quoad posterius unus est præcipuus effectus (nam minus principales paulo inferius attingentur) ut conjux innocens, postquam legitimè divertit, propriè dicto Divortio, scilicet, perpetuo, possit, si velit, Ordines Sacros suscipere, vel sollemnem Professionem in Religione, vel Votum simplex Castitatis in seculo emittere. At, si divertit per Divortium impropriè dictum, scilicet ad tempus, hæc non possit. Ratio discriminis est, quia, si separatio perpetua est, non habetur, unde impediti possit conjux innocens à susceptione boni alterius status ex se perpetui; Verum, si separatio perpetua non est, habetur, unde impeditur, nam transacto co tempore, conjux suum conjugem repetrere debebit. Judicatur autem transisse tempus, quoties emendatur, ut dictum est, conjux. Illud nota, si quando nulla spes adest ejusmodi emendationis, posse innocentem status illos perpetuos suscipere, sed id non est per se ex vi Divortii, sed ex vi defecitus dictæ spei, ut infra explicatiū dicendum erit.

His veluti in compendium hoc initio; ad faciliorē doctrinam, explicatis, eadem suo Ordine in sequentibus repetamus, & illustrēmus.

§. II. Di-

a L. Di-
vortium
ff. de Di-
vortiis.